

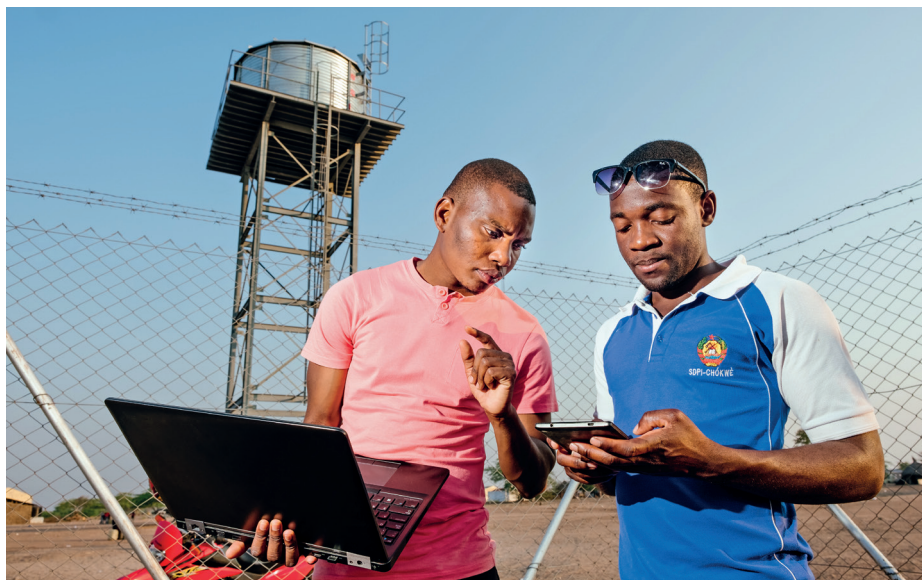
Context

In 2024 had één op de vier wereldbewoners – dat zijn 2,1 miljard mensen – nog altijd geen toegang tot veilig drinkwater. Terzelfdertijd worden 1,5 miljard mensen geconfronteerd met risico's op extreme overstroming. De waterkwaliteit gaat overal achteruit onder druk van de bevolkingsgroei, de verstedelijking en de noden van de landbouw, de energiesector en de industrie.

Deze wanverhoudingen worden aangewakkerd door de klimaatverandering: vaker voorkomende droogte, heviger overstromingen, verzilting van de bodem en overmatig gebruik van het grondwater.

In Afrika is de landbouw alleen al verantwoordelijk voor meer dan 80% van het waterverbruik, wat de spanningen vergroot tussen economisch gebruik, huishoudelijke noden en het behoud van ecosystemen.

Toezen op een gelijke toegang tot water wordt zo een belangrijke strategische uitdaging, op het snijvlak van voedselzekerheid, volksgezondheid, klimaatadaptatie, economische stabiliteit en conflictpreventie.

© Enabel - Isabel Corthier

Prioriteiten

Water staat centraal in de klimaat- en territoriale acties van Enabel. Onze aanpak is gebaseerd op wetenschap, data en beleidsdialoog, en omvat vijf prioriteiten:

Gelijke toegang tot watervoorziening en riolering

Enabel bevordert de toegang tot drinkwater en riolering door technisch geschikte, financieel haalbare en inclusieve oplossingen aan te reiken. Daarbij ligt de nadruk op de continuïteit van de dienstverlening, onderhoud, waterkwaliteit en een sterk lokaal bestuur.

Geïntegreerd beheer van de watervoorraden (IWRM - Integrated Water Resources Management)

We faciliteren een gezamenlijk waterbeheer, ook in grensoverschrijdende contexten. Deze aanpak is erop gericht de watervoorraad te verdelen over menselijke, economische en ecologische activiteiten, ook voor de toekomstige generaties.

Water en klimaatadaptatie

Water speelt een centrale rol in de gevolgen van de klimaatverandering. Enabel integreert stelselmatig de analyse van de risico's op droogte, overstromingen, verzilting en overmatig gebruik van hulpbronnen, en bevordert natuurlijke oplossingen en klimaatbestendige infrastructuur, ook in steden.

Bestuur, overheidsbeleid en watergegevens

We versterken de capaciteiten van nationale en lokale instellingen om de regelgeving, de planning en de verantwoordingsplicht in de watersector te verbeteren. Kernactiviteiten zijn het verzamelen, analyseren en delen van hydrologische en klimatologische gegevens, waaronder de digitale transformatie van diensten.

WEFE Nexus

Enabel koppelt waterbeheer aan voedselsystemen, hernieuwbare energie, gezondheid, verstedelijking en het behoud van ecosystemen om de klimatologische, sociale en economische voordelen ervan te maximaliseren. Deze aanpak betreft de blauwe economie, die een motor is voor groei, klimaatbestendigheid en groene banen.

Diensten

Studies, toegepast onderzoek en technische ondersteuning

Hydrogeologische en hydrologische studies; analyses van afwateringsgebieden en grondwaterlagen; ontwerp en toezicht op infrastructuur voor drinkwater, riolering en productieve watervoorziening.

Duurzaam beheer van de watervoorraad

Ondersteuning bij de uitvoering van het geïntegreerd waterbeheer; grondwaterbeheer; opvolging grondwater; opstelling van territoriale en grensoverschrijdende waterbeheerplannen.

Water en klimaatadaptatie

Integratie van klimaatrisico's in projecten; natuurlijke oplossingen (infiltratie, retentie, erosiebestrijding, waterrijke gebieden); waterveerkracht van landelijke en stedelijke gebieden.

Bestuur en social engineering

Versterking van de institutionele capaciteit; ondersteuning van het overheidsbeleid op het gebied van water; regelingen voor lokaal bestuur; integratie van gender en kwetsbare groepen.

Innovatie, gegevens en wetenschappelijke partnerschappen

Ontwikkeling van informatiesystemen over water; telemeting en milieu-opvolging; actieonderzoek en partnerschappen met Belgische, Afrikaanse en internationale universiteiten en onderzoekscentra, en met de privésector en het maatschappelijk middenveld.

Capaciteitsversterking

Enabel zet zich zowel op gemeenschapsniveau als op technisch niveau in om het algemene begrip van watergerelateerde vraagstukken te verbeteren. We leggen daarbij de nadruk op waterzuivering en watervoorziening voor productieve doeleinden, zonder zich daartoe te beperken.

Ervaring

Duurzaam waterbeheer van het Tanganyikameer

Het Tanganyikameer, dat zich uitstrekt over Burundi, de DRC, Tanzania, Zambia en Rwanda, herbergt meer dan 4.500 dier- en plantensoorten en voorziet 8 miljoen mensen van een inkomen. Sinds 2019 ondersteunen het LATAWAMA-project en zijn opvolger TAKIWAMA het beheer van het meer. Dankzij deze projecten, gefinancierd door de Europese Unie, werd een geharmoniseerd systeem voor grensoverschrijdende opvolging van de waterkwaliteit opgezet. Gemoderniseerde laboratoria en gemeenschappelijke protocollen combineren wetenschappelijke gegevens met coördinatie binnen het stroomgebied voor vroegtijdige waarschuwing. Het project test ook geïntegreerde oplossingen voor waterbeheer in stedelijke gebieden, om zo vervuiling bij de bron te verminderen.

Waterzekerheid in Mozambique

In Mozambique zorgt Enabel voor een betere toegang tot drinkwater voor plattelandsgemeenschappen in een land waar het grondwater vaak te zout is om te drinken. Het project, gefinancierd door België, is gebaseerd op ontziltingsinstallaties die op zonne-energie werken en die brak water met behulp van hernieuwbare energie omzetten in drinkwater.

Het project combineert infrastructuur, gemeenschapsbeheer en versterking van lokale en institutionele capaciteiten, met het oog op een doeltreffend beheer van de watervoorziening in gebieden die kwetsbaar zijn voor droogte.

Evenwichtig grondwaterbeheer in Tunesië (GEEST - gestion équilibrée des eaux souterraines)

Het GEEST-project versterkt het beheer van het grondwater in het licht van het overmatig gebruik ervan en de gevolgen van de klimaatverandering. Het project, door Wallonië gefinancierd en door Enabel uitgevoerd in samenwerking met de Tunesische autoriteiten en de Société wallonne des eaux, verbetert de opvolging en het bestuur van de watervoorraden dankzij innovatieve instrumenten (telemetrie, opvolging grondwater), betrouwbare gegevens en een participatieve aanpak waarbij overheden, deskundigen en gebruikers worden betrokken. Er worden actieonderzoeken en studies door onderzoekscentra uitgevoerd om het watergebruik in de landbouw te optimaliseren.

Toegang tot water en veerkracht in West-Afrika

In Burkina Faso verbetert het Europese programma LASSO WASH de toegang tot drinkwater, waterzuivering en hygiëne. Enabel ondersteunt de aanleg en het herstel van infrastructuur voor watervoorziening, -zuivering en hygiëne in dorpen, scholen en gezondheidscentra. Naast de infrastructuur begeleiden we lokale overheden, technische diensten en bedrijven in de sector om het beheer van water en waterzuivering te verbeteren. Het project sluit aan bij het LASSO Santé-project en past in de Belgische "One Health"-benadering, die de gezondheid van mens, dier en milieu met elkaar verbindt.

De expertise van Enabel

De QR-code brengt je naar het volledige aanbod van onze expertise: Mondiale gezondheid - Sociale bescherming - Onderwijs en opleiding - Economische en bedrijfsontwikkeling - Voedselsystemen - Beheer van natuurlijke rijkdommen - Biodiversiteit - Klimaatbestuur - Energietransitie - Water - Ecologisch bouwen - Stadsontwikkeling - Menselijke mobiliteit - Veiligheid - Justitie - Financieel en administratief bestuur.

enabel.be - open.enabel.be

